

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Nevezetes események.

Bulgáriában proklamálták a királyságot; ezt a történelmi jelentőségű eseményt rövidesen talán követni fogja egy másik nem kevésbé jelentőséges esemény: Bosznia-Hercegovina annektálása. Ezek a mélyreható változások két okból nem hatnak a nyugtalanító szenzációk erejével. Az egyik ok az, hogy nem erőszakos provokáció gyanánt vagy diplomáciai kijátszásképpen, hanem az előzmények természetes és elmaradhatatlan logikája gyanánt jelentkezik ez a két esemény; a másik ok az, hogy sem Bulgária függetlenítése, sem Bosznia annektálása nem érint sértően olyan érdekeket, amiket meg kellene védeni a nemzetközi becsületnek, hanem ellenkezőleg olyan jogokat juttat érvényesüléshez, amelyeket régen elismert a nemzetközi felfogás és amiket véglegesíteni éppen a nemzetközi becsület szempontjából kellett.

Bulgáriának a helyzete, így értelmezvén az állapotot, az európai hatalmakkal szemben tisztázottnak látszik. Az angol közvélemény mesterséges nyugtalanítása előrelátólag nem sokáig tart. Most csak az a kérdés: hogy alakul Bulgária helyzete Törökországgal szemben. A külső jelenségekből erre is csak megnyugtató választ meríthetünk. Törökország Bulgária elvesztésével tulajdonképpen semmit se veszít. A névleges szuverenitás fenntartását meg bizonyára nem értékeli oly nagyra a megifjodott török nemzet, hogy kétes kimenetelű vállalatokba bocsátkozzék miatta.

Nem ugyanazon okok, de hozzájuk hasonló okok érlelik meg Bosznia annektálásának kérdését is. Bosznia és Hercegovina csak a szuverenitás hajszálán függött Törökországtól. A berlini egyezmény óta lényegileg Magyarországhoz és Ausztriához tartozott. A török alkotmány életbe lépése az okkupált tartományok végleges rendezésének szükségessége elé állította a kettős monarchiát. Számolni kellett azzal az eshetőséggel, hogy Boszniában áramlatok keletkeznek, a melyek a név szerint való anyaország politikai megújulásából részt követelnek a boszniai népek részére is, a mi vég nélküli és kibékíthetetlen nyugtalanságra vezetne, ha Boszniát a mai állapotban hagyjuk. Törökország nem adhat alkotmányt Boszniának, a mely már nem az övé, Magyarország és Ausztria sem adhatja meg, mert még nem az övé. Meg nem adni pedig Boszniának a lehetőséget, hogy alkotmányos életbe nevelje magát, igazságtalanság volna.

Amennyire valószínű, hogy az annektálás tényét az európai hatalmak megnyugvással fogadják, éppen olyan valószínű, hogy Törökország is beletörődik, annál inkább, mert a tényleges áldozatot úgy sem jelentő lemondás fejében állítólag megkapja a novibazári

szandzsákat, amihez a berlini egyezmény alapján éppen olyan joguk lenne, mint Boszniához.

Az annektálás kérdése ilyenformán rövid idő múlva kiesik a nemzetközi jelentőségű érdekek vonalából és egyszerűen közjogi kérdése Magyarországnak és Ausztriának. És itt hangsúlyoznunk kell, hogy különösen Magyarországnak, hangsúlyoznunk kell, hogy Magyarországnak Boszniához való joga nemcsak a berlini szerződésben rejlik, hanem a magyar szent korona történelmi jogában.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar politika vezető tényezői ezt a kérdést jelentőségének megfelelően mérlegelték és megtették és megteszik ezután is mindazt, ami a magyar állam és a magyar nemzet érdekeinek szempontjából szükséges.

Segesvári gazdasági kiállítás.

Mindig érdemes az erdélyi szászok gazdasági ügyeit tanulmányozni, mert a magosan álló német műveltség által merítenek egy nagy kultúra forrásaiból, és pár évtizeddel előbb járnak nálunk.

Nekünk tehát kézügyben fekszik azon eredményeket szemmel látni, melyek a közvetlen forrásból ritkán és nagy költség és fáradság árán volnának meríthetők általunk Németországban.

Ez év október 4—6-dik napjain az erdélyi szász gazdasági egyesület évi nagygyűlése alkalmából rendeztek kiállításokat.

I.

Majorság, galamb, nyul- és madárkiállítás.

40 kiállító közül 26 segesvári volt, és ezek 184 szám alatt állítottak ki, egy szám alatt többnyire 2 darabot, de egyesek többet is.

Igen szép Cochin, Brahma, Orpington, Wyandottes, Olasz, Spanyol, Paduai, törpe stb. szárnyasok mellett legszebbek voltak az erdélyi csupasznyakúak úgy a fehérek mint a feketék, ezek jó tojók és jó husuak, nem kényesek, és szerény életre való állatok. Óriási pekingi ruczák is voltak kiállítva, 11 pár.

Emdeni ludak, 22 drb.

A galambkiállításban a gyönyörű fehér pávagalambok tündek fel szépségükkkel és gógjúkkal, mely őket jellemzi, s az örvös galambok.

A nyul-kiállítás 5 darabbal ugyanannyi fajban volt képviselve.

A madarak kiállítása 20 darab harzi kanáriból állott.

A rokontárgyak közt érdekesek voltak a nyulbőr kikészítések Welsből, Felső-Ausztriából az Adler testvérek börtgyárából, másfél évig használt nyulbőrzipő, kikészített bőrök, melyek a nyulbőr különböző czélokra való

használhatóságát tüntetik kifestett és természetes állapotban.

A tojás szortírozás és csomagolásról Auer segesvári kereskedő állított ki tanulságos gyűjteményt.

Ezen kiállításra 600 korona jutalomdíj tűzött ki a gazdasági egyesület által.

Színház.

Szombaton este „A tanítónőt” ismételték. A szindarab is, az előadás is megérdemelte volna a teltebb házat, habár másodsor került is színe ugyanazon szereposztással. Ép oly jól játszottak színészeink ebben, mint a multiban. Dénes ma különösen megállta helyét. Az ilyen szindarab, Bródy Sándor írta, felér száz operettével. Az élet s társadalom ferde felfogásainak, hitványságainak s az ezekkel küzködő tisztességnek hű tükrét láttuk színészeink gondos alakításaiban.

Vasárnap délután zóuelőadásban a „Koldus grófot” játszották.

Este a „Forgószél kisasszony” című énekes bohózat volt műsoron. Ezt az előadást a legjobbak közé sorozhatjuk. Ártatlan tréfáin temérdek sokat mulatott a közönség. S itt első sorban nagy érdeme van Kassai Rózsának. Kedves elevenességgel, szép hanggal játszotta meg a czim szerepet. Aztán Kóhalmi (Zilczey) és Ivánfy (Muki) kitünő alakításait kell megbecsülnünk, a mire ma bőségesen rászolgáltak, Nyárai (Pálmai), D. Fonó Gizi (Palmainé) és Sáska Ilona (Dorottya) játéka szintén eddigi sikereikhez sorozható. Valami érdekes, sajátos alakítás volt még Pöszörményi, Czinke örmester szerepében.

Hétfőn másodsor adták félhelyárral a „Bernát”-ot. Így is kevés közönséget vonzott e darab. A jóízű közönség az ilyen szindarab egyszeri látásától is egészen megundorodhatik. Színészeink igyekezete sem segíthet rajta.

Kedden, az október 6-diki gyásznapi emlékére ünnepies előadás volt. Földes Imre kitünő író remek alkotású színművét „A császár katonái”-t játszották. Ezt megelőzve a személyzet allegorikus képben a Himnuszt énekelte a szépszámu közönséggel együtt. A gyásznapi jelentőségéhez illő szindarab nagy hatással volt a közönségre, amit a színészek odaadó buzgósa, hivatásuk érzete csak fokozott. Dénes Frigyes (Joász) és Kövy Kornélia (Karády Erzsébet) gondosan áttanulmányozott szerepükben elsőrendű sikerrel játszottak. Kóhalmi (Szilassy) hasonlóképpen alakított. Ivánfy (Szedlacsek) és Kiss (Pintér) rövid lelekzetű szerepükben is jó hatást értek el. Fehér (fiatal Karády) játékanak némely része akadozása miatt az összbemutásra zavarólag

hatott. A helyes megállást nem tudja eltalálni. Ez többször megesik vele. Egyébként fiatal tehetség, hát helyre hozhatja még e hibáját.

Következnek a jutalomjátékok. Ezek azt jelentik, hogy már nem sokáig maradnak itt a színészek. Kiss Árpád mai jutalomjátéka a „Biboros” után Ivánfi baritonista és Nyárai komikus jutalomjátéka lesz szombaton. Ekkor a „Virágcsata” operette kerül színre. Ez az előadás is érdekesnek ígérkezik.

s.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Ő Felsége** nevenapján, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepi szentmise volt a minoriták templomában, melyen résztvett a honvéd tisztikar, az összes hatóságok és nagy közönség. Az istentisztelet végeztével a Himnusz énekelte az „Előre” dalkör.

— **Október 6.** A vértanúk emlékeztét az idén is, mint minden évben, hazafias kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. A templomokban istentisztelet volt. A Bethlen-kollégium ifjusága pedig a kollégium dísztermében emlékünnepet tartott a következő műsorral: 1. Himnusz, közének. 2. Imát mondott Magyar Kálmán IV. é. tanítójelölt. 3. Kozma Andor „Kárhágói harangok” cz. költeményét szavalta Jenei Endre VIII. g. o. t. 4. Veress Gábor „Október 6.” cz. dalát énekelte a tanítóképző férfikara. 5. Ünnepi beszédet mondott Budai Domokos VII. g. o. t. 6. Mihályi Károly „A derék emléke” cz. dalát énekelte a gimn. vegyeskar. 7. Pósa Lajos „Az aradi vesztőhelyen” cz. költeményét szavalta Gyenge Károly VI. é. t. j. 8. Szózat, közének. Nagy közönség töltötte meg ez alkalomra a kollégium díszes nagytermét. Este Kunhegyi Miklós szintársulata diszeloádást rendezett. Előadták „A császár katonái”-t, előbb a Himnusz énekelte el az összes személyzet. — Csombordon vasárnap délután előbb a templomban, azután a templom előtt tartottak emlékünnepeket.

— **Halálozások.** Korbuly Bálint kereskedő áldados, fáradhatatlan munkás életének 76-ik esztendejében, boldog házasságának 46-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 6-án este 9 órakor, a halotti szentiségek felvétele után elhunyt. Temetése f. hó 8-án d. u. 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint. Lelkiúdvéért 9-én d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban gyászistentisztelet tartatik. Gyászolják: Özv. Korbuly Bálintné szül. Cirner Amália és gyermekei: Miklós és neje Eránosz Anna; Kristóf és neje Nuber Terka, unokái Korbuly Margitka, Miklóská és Terike; továbbá sógor-nője özv. Cirner J. Józsefné és gyermekei, s nagyszámú rokonsága. — Papp László nagyenyedi allami végrehajtó f. hó 6-án 59 esztendőskorában meghalt.

— **Dr. Bartók György,** néhai b. e. református püspök fia, kollégiumi rendes tanár, theol. magántanári képesítést szerzett a sárospataki akadémián. A nagy tudású ifju tanárt ezen újabb tudományos sikere alkalmából szívesen üdvözöljük.

— **Képviselői közgyűlés.** Nagyenyed r. t. város képviselőtestülete f. hó 7-dikén délelőtti 10 órán kezdve közgyűlést tartott, melynek nevezetesebb határozatai a következők: A városi tisztviselők fizetésének ren-

dezésére vonatkozólag bizottsági jelentés terjesztetett a közgyűlés elé, mely azt javasolja, hogy a tisztviselők fizetés rendezésének fedezete kéressék a kormánytól, azon közel 3 millió koronát kitevő költségvetési tétel terhére, mely a r. t. városok segélyezése végett az 1909. év költségvetésébe felvétellett. A közgyűlés a bizottsági jelentést elfogadta s egyszersmind gondoskodott arról, hogy a magasabb fizetés arányában növekvő magasabb nyugdíj alapjának megfelelő jövedelemtöbblete legyen. Nagy vitát provokált az 1909. évi virilisek névjegyzékének ügye. Az ennek összeállítására kiküldött bizottság a legtöbb adót fizetők közül egy személyes kiadást állított össze, ugy látszik keblü használatra, amelyből teljesen kihagyta a III. osztályú kereseti adó alapján való beszámítást. A tanács törv. köteleessége szerint ezen adót is beleszámítva új jegyzeteket állított össze s ennek az elfogadását kérte. Az ezen kérdés feletti vita közben annyira előrehaladt az idő, hogy a gyűlés folytatását délutánra kellett hagyni. Lapunk zártakor a gyűlés még foly.

— **Állandó választmány** lesz a vármegyén f. hó 12-én a közgyűlési tárgyak előkészítése végett.

— **Esküdtbírói tárgyalások** folynak Gyulafehérvárt f. hó 2-től kezdve.

— **Bartók emlékünnepe.** A nagyenyedi egyházmegye f. október hó 12-én (hétfőn) tartja rendes őszi közgyűlését a Bethlen-kollégium dísztermében. Annak keretében az egyházmegye, a kollégium és a nagyenyedi egyházközség együttesen gyászemlékünnepet rendez a múlt év decemberében, javakorában megdicsőült b. e. dr. Bartók György, Erdély nagynevű püspöke emlékére, ki nagyenyedi egyházközségünknek is 16 éven át volt tudós, tevékeny és közszeretettől övezett lelkipásztor. Az emlékünnepe 12-én délelőtti 10 órakor lesz a templomban, melyen imádságot Zay János vallás-tanár, — emlékbeszédet Sándor János tb. esperes, miriszlói lelkész fog mondani. Gyász-énekeket a tanítóképző férfikara és az iparos önképzőkör énekkara ad elő. A kegyeletes ünneplésre felhívjuk az összes hatóságok és a nagyközönség figyelmét, s az azon való részvételre szívesen kérjük. A presbiterium nevében: Jancsó Sándor, ref. lelkész.

— **Az iparkamarai kültagok** választása vasárnap délelőtti 11 órakor volt a városháza nagytermében. Érthetetlen az a közönyös érdeklődés, amelyet iparosaink és kereskedőink tanúsítanak ilyen alkalmakkor. Ez azonban ne csüggyessze a megválasztott kültagokat. Városunk iparának és kereskedelmének előbbre vitele és fejlesztése elsőb teendő, mint az érdekelteknek megmagyarázhatatlan közönyösségén aggódnia. A megválasztott kültagok eddigi tevékenysége iparunk és kereskedelmünk fejlesztése érdekében meglegedéssel tölthet el mindenkit, amikor a képviseletet ők vállalják a kamaránál. Az iparosok részéről kamarai rendes kültagnak Bálint János szövőgyáros, póttagnak Balla Béla mészáros és hentes; a kereskedők részéről kamarai rendes kültagnak Winkler János nagykereskedő, póttagnak Harmath Miklós fűszerkereskedő választottak meg.

— **Egyházkerületi közgyűlés** lesz f. é. november 7-től kezdve Kolozsvárott, melynek tárgyai közt kollégiumunkat érdeklő tanárválasztások is vannak. Ezen alkalommal kerül betöltésre a nyugalomba vonult Fogarasi Albert tanári széke s egy képezdei állomás.

— **A hivatalos lapból.** Az igazságügy-miniszter Szathmáry József budapesti gyűjtő-fogházi asztalos munkavezetőt, Szathmáry Mózes itteni fegyintézeti őrpáncsnok fiát, ugyanoda munkavezetővé valóságos főfegyőri minőségben kinevezte.

— **Tűz.** Kedden délelőtti özv. Lázár Adolfné üzlethelyisége előtt az egymásra rakott üres ládák langba borultak. A tűz az éppen dühöngő szélben rémületbe ejtette az embereket. De szerencsére a közelben levők gyors segítségével megmentette városunkat a tűzvészektől, mert az származhatott volna belőle a nagy szélviharban. Utóbb kiderült, hogy a tűzet a piacon lézengő cigányok okozták, kik vigyázatlanságból eldobott gyufával vagy szivarvéggel meggyújtották a ládákban maradt szalma- és forgács hulladékot.

— **Mintaszüret Nagyenyeden.** A földmívelésügyi miniszter az idén több szőlővidéken mintaszüretet tart az okszerű süret megismerése céljából. Ilyen mintaszüret nálunk is lesz a vinczellér-iskola szőlőtelepén, amelynek napját jövő számunkban közöljük.

— **Költőzködő törvényszék.** Múlt hó 21-én vonult ki a gyulafehérvári kir. törvényszék, ügyészség és járásbíróság a várbeli ódon épületekből, hogy Szent István-terti új palotájában folytassa az igazságszolgáltatás nehéz és kényes munkáját. Hatalmas társzekerek és nagyszámú munkások sürögnek már napok óta, hogy a sok alyt, anteaktát, telekkönyveket stb. stb. új helyiségekbe szállítsák. A költőzködést e hó 10-15-ig befejezik, s azután a várban egy-két civil ember fog lakni csupán, s ha a városi lakos, vagy az idegen utas ezt az egészséges helyen épült remek szép várat megfogja látogatni, itt csak az erdélyi egyházmegyei központi papságot és a különböző fegyvernemhez tartozó katonaságot fogja találni.

— **Uj pénzügyőri szakasz.** Havasgyógyon október 1-től új pénzügyőri szakasz állított fel. E szakasz kerületébe Havasgyógy, Intregáld, Kisgyógypatak, Mogos, Ponor, Remete és Szabaderdő községek tartoznak.

— **Uj szénteleg Erdélyben.** A csikmegyei Kászonyjakabfalván mintegy 20.000 kat. hold területen szénreteget fedeztek fel. Most állami geológusok vizsgálják a szén minőségét és mennyiségét.

— **Történelmi hangverseny.** Király Béla, országszerte ismeretes kitűnő hegedűművész Nagyenyeden hangversenyt rendez. Műsora: 1. Báró Bánffy György: Kedvelt dalok. 2. Régi magyar népdalok. 3. Bihari: Kesergő (1798 évből). 4. W. Beusson: Pittoresque. 5. Ósi székely hallgatóg, forgató és toborzó. 6. Czinka Panna († 1740) Kurucz gyöngyszemek. Rákóczi induló. 7. Henri Baudin: Fleurette. 8. Ujabb magyar népdalok. 9. Herczeg Eszterházy Miklós († 1790) Romance. 10. Lavotta: Pásztor szerelem (A pásztor bánata és öröme). 11. Fráter Loránd: Kedvelt dalok. 12. Reményi Ede: Repülj fecském.

— **Beóthy Zsolt ünneplése.** Beóthy Zsolt, a finom lelkű költő és esztétikus hatvanadik születésnapjának és tanári működésének negyedszázados évfordulója alkalmából nagyszabású ünnepséget rendeztek a jubiláló professzor barátai, tisztelői és tanítványai. Beóthy Zsolt fekete magyar atillában, a közönség lelkes tapsa és eljenzése közben, mélyen meghatva lépett a Nemzeti Múzeum dísztermébe. Berzeviczy Albert mint a Tudományos Akadémia képviselője üdvözölte a jubiláns professzort. Majd átnyújtotta hatvanégy magyar írónak erre az alkalomra irt Emlékkönyv-ét, a melynek bőrkötéses

felső
Petr
üdvö
besz
kéne
tanit
gadó
ti há
az a
maga
gyen
Együ
a me
beu
leszn
Ez a
ne a
eszkö
Ne k
körül
ciaku
harsó
művé
lásuk
és hó
félre
mónia
ha k
Harm
multu
Az em
harm
vészi
tiseg
ját, a
harm
továb
eszmé
uj kö
szimf
deze
hangz
sőbb
melyé
elnyo
urrá l
rak. ?
mem
mit m
Nem
egy s
nem i
az ör
magya
szivet

A
elvála
erőse
táplál
A g
S
Az E
vásárl
a SCOT
módszer
gyét - a
- kérjü
lembe

—
csinos
könyv
Önkén
„A kö
írja —
retetu
koztat
volt: a
mint k
könyve
hessék

felső fedelét Beóthy egyik kedvelt növendéke, Petrány Miklósné asszony készítette. Az üdvözlések után Beóthy mondott egy gyönyörű beszédet, mely előkelő, finom és nagy lelkesedéssel megnyilatkozta. Beszédje végén tanítványaihoz intézte szavait, melyek elragadó lelkesedést keltettek: Kedves fiam, — ti hálásan éreztetek ma velem, hogy nem az a legigazibb öröm, ha az ember faklyája magasan és fényesen lobog, hanem az, ha gyengülő kezéből bizton adhatja tovább. Együtt vagytok ebbe a gyönyörű könyvben, a melyet ha valamikor csendes családi körben unokáim olvasgatni fognak, büszkék lesznek arra a gárdára, a melyhez tartoztam. Ez a gárda pedig se el ne muljék, se meg ne adja magát! Az irodalom és a művészet eszközeivel harmóniát keresünk és hirdetünk. Ne kedvetlenül és ne hallgattasson el a körülöttünk zavaró hangzavar, a disszonanciának szinte tomboló zaja, mely ma tularsogja szavunkat. Higyük a költészet és a művészet harmóniájának őseréjében, gyakorlásuknak és megértésüknek vonzó, terjedő és hódító erejében. Ha háttárba szorítva, ha félreértve, ha lenézve: csak fujjuk a mi harmóniánkat, a mint Arany mondta az íróról: ha későn, ha csoukán, ha senkinek: irjon! Harmóniát? Milyen harmóniát? A nemzeti multnak és a nemzeti jövőnek a harmóniáját. Az emberi igazságnak és a magyar igazságnak harmóniáját. A népi gyökerességnek és a művészi fejlődésnek harmóniáját, a magyar eredetiségnek és a nyugati kultúrának harmóniáját, a teljes és egységes magyar léleknek harmóniáját. A mi berkeinkből talán elhat tovább. A példa vonz, ereje hódít, tanulságai eszméltetnek. Berkeinkből új utakat vehet, új körökbe juthat. Mint Beethoven fenséges szimfóniájában az öröm dala halkán, töredezzve, szintén féltéken csendül meg az áradó hangzavarban, majd egyre erősebben és erősebben zeng, míg végre emberi keblek mélyéről törve elő, minden disszonanciát elnyomva, tiszta és nemes harmóniájával urrá lesz fölöttünk. Maradjunk hívek és bátrak. Többre, kedves barátaim, kedves fiam, mem is kérlek. Hiszen többet adtatok, mint a mit megköszönni tudok, szeretetet és reményt. Nem hoztatok, csak a gondviseléshez van egy sóhajom, egy fohásom: az, hogy ha nem is itt fűnt, de odalenn meghallhassam az öröm-ének hazaszerte egy szóval zengett magyar dalát. Szívemből köszönöm, a mit szívetek szerint adtatok.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás szintékké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a **Scott-féle Emulsiót.**

Orvosok és bábák az egész földkerekségen állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

— **Tűzoltók zsebkönyve.** Ezen czimen csinos kiállítású és képekkel is illusztrált könyvecskét adott ki Székely Ödön, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka. „A könyvecske — mint szerző az előszóban írja — nem önálló mű. A tűzrendészeti ismereteknek rövid, de lehetőleg mindenről tájékoztató kivonata. Összeállításával főcélom volt: a tanító-nevelő intézeti növendékeknek, mint kiképzendő tűzoltóknak kezébe kis tanácskönyvecskét adni, hogy ebből megszerezhessék azokat a legszükségesebb ismereteket,

a melyek segélyével, mint tanítók, később, tűzoltóság szervezésében kezdeményezők, vezetésben részesek lehetnek.”

Közgazdaság.

Chrysanthemumok.

Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virágban gazdag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változatokban neveltettek és kultiváltak. Mint minden, a mi ezen csodás exotikus országból azon időkben szárnyra kapott, úgy az akkori jelentések is kételkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találtak hitre. Végre mégis, körülbelül 32 évvel azelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába, — szakavatott látásukkal, csodálattal és bámulattal telve szemléltették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művésze és szorgalma folytán elővariált. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizáció (éghajlathoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára emelték a chrysanthemumot, mint a milyen a japán élőképek felmutattak. Angliából legott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóságos chrysanthemum-kultuszt teremtett a versenyző kertészek között. — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették

Hazánkban az ismert Mühle Árpád temesvári czég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltettek fel chrysanthemumok mesés nagyságu virágokkal és ugyancsak onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé.

Mühle Árpád úr Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepeit téli virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly nagyszerű eredményeket, mint a milyeneket az angol és amerikai tenyésztők elértek. Tapasztalatait a mult évben megjelent „A Chrysanthemum Tenyésztése”, — saját kiadás, ára 2 korona — című művében leírta s évenként megjelenő őszi árjegyzéke, mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtákat, a melyek az őszi hónapok folyamán viritani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Táncziskola megnyitás!

Nagyenyeden, f. év november 3-án az özs. es tanuló ifjuság részére

zártkörű táncziskolát

nyitok a városház dísztermében. Lakásom Tövis-utca 45. szám alatt, hol naponta beiratkozni is lehet.

Tandij személyenként 12 korona.
Táncztanfolyam 6 hét.

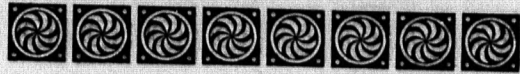
Kívánatra intelligens úri családoknál magánórakat, ugy csoportok, mint egyes személyek részére szívesen és előnyös feltételek mellett adok.

Nagyérdemű közönség! Fáradtságot nem tekintve, oly sok szép új tánczot fogok a vizsgabálokon bemutatni, melyek a legnagyobb igényeket is e téren kielégítik.

170 2-4

Herlitska Nándor,

Buda pesten végzett okleveles táncz tanító

Van szerencsém a n. é. uri közönség szíves tudomására adni, hogy a fővárosban eddig VIII. Rákóczi-út 69. szám alatt 19 évig fennálló **fogműtermemet 1908. év augusztus hó 1-én VII., Erzsébet-körút 29. szám alatt**

fogtechnikai intézette és laboratoriummá alakítottam át.

Hivatkozva azon kellemes tapasztalásomra, hogy szerte az országban jó hírnek örvendő nevem, szaktudásom és lelkiismeretem révén szerencsém van a legkényesebb úri közönség bizalmát birni. Ez ambicióznált majd két évtized óta, hogy modernizált intézményül a fogtechnika összes specialitásaival remekelhessek részükre.

Alsó-Fehér vármegye n. é. uri közönségének általam 12 év óta teljesített szolgálataim bő tapasztalást nyújtott, hogy szíves bizalmukkal tovább is kitüntessenek, melyet igyekezni fogok a jövőben is lelkiismeretesen gondozni.

Ho, v ennek ezután is pontosan megfelelhessenek, kérelem fordulok azon egyénekhez, kiknek a fogtechnikában előforduló szükséglet mutatkozik és engem jövelem alkalmával igénybe óhajtanak venni, hogy legyenek szívesek fent irt intézetemhez czimezve engem arról előre értesíteni. Viszont én is jöveletem pontos idejét fogom velük szívesen tudatni. Mert azáltal, hogy ezen érintkezésünk megtörténik, a munka érdekében nagy szolgálatot tettünk.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel

Prohászka Sándor,

fogtechnikai intézet és laboratorium tulajdonos.

139 16—20

Zene-tanítás.

Alapos zene-tanítást elvállalok, konzervatóriumra előkészíték és kiképezek növendékeket minden létező hangszerezen, u. m. hegedű, czimbalom, zongora, tárogató, fuvola, czitera, gitár és az összes vonós-, fuvó-, ütő- stb. hangszerezen. Tanítás a Főtéren levő Tűzoltó zeneteremben, kívánatra háznál is. Továbbá elvállalom zongorák hangolását és javítását jutányosan, jótállás mellett.

A helybeli és vidéki n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel

176 3—

Zemán Venczel,

a nagyenyedi Ö. T. E. karmestere.

Lakás: Fürdő-utca 14. szám.

Czukorrépafejek

és hulladék jutányos áron kapható

Fischer és Társainál

faiskolák és szőlőoltványtelepek **NAGYENYED.**

184 2—2

GANZ-tele villamossági részv.-társ. nagyenyedi építésvezetősége

162 7-15 Fötér 32. sz.

Etvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes villamos világítási és erőátviteli berendezésének teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választékú minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.

Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Hajdu Albert

kályhakészítő, Nagyenyed.

Raktár: Fötér.

Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályhaktárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 30-52

Hajdu Albert.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan nezelefejú ekéimet és vasboronáimat, melyeket jóállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakmamban vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálak Becses pártfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye

70-104

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet 5% kamattal mellet fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet I. fajtású anyagra.

Gyümölcsfák, Szőlőoltványok

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet. disz- és kerítésnövények stb.

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Árjegyzéket ingyen küld!

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

391 69-104

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság MAROSUJVÁRT.

Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Betéteket elfogad: betétkönyvecskére, vagy folyószámlára szeptember hó 1-től kezdve 5 1/2%-os kamattal, részvényesek betétei után 6% kamatot fizet, és az új részvényekre történt befizetések után is.

Saját részvényeket elad 110 kor. árfolyamon, részvényeseknek 105 koronáért, minden régi 2 részvény után 1 drbot.

Nyitva hétköznapokon délelőtt 9-12-ig és délután 3-5 óráig.

Telefon 5. szám, Telefonbeszélgetés Alsó-Fehér vármegyében ingyen.

Leszámítol váltókat.

Vesz és ad értékpapírokat.

Fizetéseket teljesít bel és külföldön.

Törlesztéses kölcsönöket ad.

Bevált értékpapír szelvényeket.

161 7-